

31.10.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

OKM/53/010/2014

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 14.10.2014 päivätyllä kirjeellä pyytänyt Kirkon työmarkkinalaitokselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta. Lausuntoa on pyydetty 31.10.2014 mennessä.

Kirkon työmarkkinalaitos on arvioinut esitystä lähinnä kansanopistoja koskevilta osin ja lausuu asiassa seuraavan:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ja selkeytettäväksi eräitä vapaan sivistystyön koulutuksen järjestämistä, yksikköhintoja ja valtionosuutta koskevia säännöksiä. Kirkon työmarkkinalaitoksen näkemyksen mukaan esitys lisää lähtökohtaisesti vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmän selkeyttä ja ennakoitavuutta ja kansanopistojen yhdenvertaista kohtelua ja on siten kannatettava. Tärkeää on, että yksikköhintaa korottavana perusteena otetaan huomioon työelämäsuhteet.

Kirkon työmarkkinalaitos kannattaa myös, että lakiin otetaan säännös kansanopistojen koulutukseen sisältyvästä työssäoppimisesta. Pykälässä ja sen perusteluissa sekä annettavassa Valtioneuvoston asetuksessa voitaisiin kuitenkin puhua työssäoppimispaikan yhteydessä työpaikasta ja opiskelijan suhteesta työnantajaan esitettyä selkeämmin ja saman sisällöisesti ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön kanssa.

Suunnitelmien osalta säädettäisiin oppilaitoksen velvollisuudesta laatia koulutuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma, josta käy ilmi oppilaitoksen koulutustoiminnan kokonaisuus. Kirkon työmarkkinalaitos kannattaa esitettyä toimintasuunnitelman sisältöä koskeva täsmennystä. Se selkeyttää erilaisten suunnitelmien välistä eroa.

Kokonaan uutta esityksessä on kansanopistoa ja liikunnan koulutuskeskusta koskeva velvoite laatia opetussuunnitelma koulutuksesta, jonka kesto on vähintään kahdeksan viikkoa tai joka sisältää etäopetusta. Säädöksen mukaan opetussuunnitelmasta tulee käydä ilmi oppilaitoksen jär-

jestämän ohjatun opetuksen sisältö ja määrä. Perusteluissa on todettu, että opetussuunnitelma toimisi siten myös etäopetuksen dokumentointivälineenä. Lisäksi perusteluissa todetaan, että Valtioneuvoston asetuksella olisi tarkoitus säätää lain 10 §:n 2 momentin valtuutussäännöksen nojalla siitä, että etäopetuksen suoritteiden määrien laskeminen tapahtuisi opetussuunnitelman perusteella. Opetussuunnitelmalla on ilmeisen tärkeä merkitys työpaikalla käytännön työtehtävissä tapahtuvan koulutuksen järjestämisen kannalta. Työnantajan kannalta olisi siksi tärkeää tietää, missä määrin sen vaikutukset ulottuvat työssäoppimista järjestettäessä työnantajaan. Kirkon työmarkkinalaitos esittää harkittavaksi esityksen perustelujen täydentämistä tai annettavan Valtioneuvoston asetuksen täsmentämistä tältä osin.

Esitys liittyy lausuntopyynnön mukaan hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoon ja sitä on valmisteltu yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman vapaan sivistystyön rakenne- ja rahoitustyöryhmän kanssa. Samanaikaisesti sen kanssa lausuntokierroksella on muuta valmistelua, joka liittyy rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoon mm. lukion, ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen järjestäjäverkkoa koskeva valmistelu. Tähän muuhun valmisteluun Kirkon työmarkkinalaitokselta ei ole pyydetty lausuntoa. Uudistamisen onnistumisen kannalta on mielestämme kuitenkin tärkeää, että koulutuksen järjestäjän mm. kansanopiston mahdollisuutta tuottaa laadukkaita vapaan sivistystyön ja ammatillisen koulutuksen palveluja arvioidaan myös kirkon työpaikkojen ja työelämän tarpeista käsin. Kirkon työmarkkinalaitos esittää siksi, että opetus- ja kulttuuriministeriö mitä pikimmin käynnistäisi rakennepoliittiseen kokonaisuuden toteuttamiseen liittyvän keskustelun ammatillisen koulutuksen lupia omaavien kristillisten kansanopistojen ja kirkon työelämää edustavien tahojen kesken.

Kirkon työmarkkinalaitos

Vuokko Piekkala
Työmarkkinajohtaja

Oili Marttila
Neuvottelupäällikkö